

У заводима за васпитање и поправљање малолетника надзорно-васпитачку службу врши *васпитачко особље*.

УРЕДБА

Бр. 67150.-У-536. од 6. јуна, 1931. год,
о службеницима казнених и других сличних завода

На основу § 290 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 прописује се Уредба о службеницима казнених и других сличних ззавода:

I Ойтте одредбе.

Чл. 1. — За службенике казнених завода, судских затвора, завода за извршивање мера безбедности и завода за васпитање и поправљање малолетника вреде прописи Закона о чиновницима од 31 марта 1931 уколико се овом Уредбом друкчије не одређује.

Чл. 2. — У казненим заводима, судским затворима и заводима за извршивање мера безбедности под *чуварским особљем* подразумевају се они службеници који оружано стражаре над лицима која су судском пресудом или решењем надлежне власти лишена слободе.

Чл. 3. — У чуварској служби су ови чинови:

- а) чуварски (чувар) који се добија после двогодишње привремене службе и положеног чуварског испита;
- б) десетарски (десетар) који се може добити после две године непрекидне и ваљане чуварске службе у звању чувара;
- в) поднареднички (поднаредник) који се може добити после три године непрекидне и ваљане чуварске службе у звању десетара;
- г) нареднички (наредник) који се може добити после пет година непрекидне и ваљане чуварске службе у звању поднаредника;
- д) заповеднички (заповедник чувара) који се добија према показаној способности за чуварску службу без обзира на године службовања.

Прва четири чина даје Управник завода, а пети Министар правде. Број чуварских чиновника одређује се према броју чувара. На сваких 10 чувара долази по један десетар, на сваких 25 чувара по један поднаредник и на сваких 50 чувара по један наредник.

Чл. 4. — У заводима за васпитање и поправљање малолетника *васпитачко особље* дели се на:

- а) васпитачко-педагошко особље;
- б) стручне занатске учитеље; и

в) надзорнике — непосредно надзорничко особље.

Чл. 5. — Чуварско особље казнених и сличних завода, као и надзорничко особље и стручни занатски учитељи завода за васпитање и поправљање малолетника разврставаће се и напредоваће у служби као званичници Министарства правде без обзира на школску спрему која се тражи по § 10 Ч. З. Ако би који од ових службеника имао већу школску спрему, разврставаће се и напредоваће у служби по општим прописима Чиновничког закона.

Чл. 6. — У чуварској струци ранг се одређује према чину. Међусобни ранг поједињих чинова одређује се према прописима § 102 Закона о чиновницима.

II Спрема особља казнених и других сличних завода.

Чл. 7. — За чуварску службу у казненим заводима, судским затворима и заводима за извршивање мера безбедности поред услова из §§ 3 и 4 Закона о чиновницима тражи се:

- а) да је кандидат свршио основну школу;
- б) да је нежењен, или удовац без деце, или судом разведен без деце и
- в) да није млађи од 23 ни старији од 30 година при ступању у службу.

Чл. 8. — Пријем у чуварску службу врши се стечајем а на основу писмене молбе уз коју се прилажу ова документа:

- а) уверење о поданству;
- б) крштеница;
- в) школско сведочанство;
- г) уверење о регулисаној војној обавези;
- д) уверење о владању у коме ће бити назначено да ли је кандидат кажњаван и осуђиван за безчастећа дела;
- ђ) лекарско уверење да је телесно и душевно потпуно здрав и да је способан за чуварску службу;
- е) уверење да није жењен, или да је удовац без деце, или да је судом разведен од жење без деце; и
- ж) писмену обавезу оверену од надлежне власти да ће служити у чуварској служби најмање три године.

Чл. 9. — На пријем у чуварску службу имају првенство она лица која поред испуњења горњих услова служе у полицији, жандармерији или војсци.

При једнаким условима увек имају првенство трезвењаци и соколци.

Лица склона пићу, као и страсни пушачи неће се примати у чуварску службу, а примљена ће се одмах уклонити.

Чл. 10. — У заводима за васпитање и поправљање малолетника постављаће се васпитачко особље по овим правилима:

- а) Васпитачко-педагошко особље бира се конкурсом из редова учитеља народне основног школе о чиновницима

не школе у смислу прописа Уредбе о начину вaspitaњa у заводима за вaspitaњe деце и млађих малолетника од 24-IV-1930.

6) За надзорника може се поставити само оно лице које поред других законских услова има најмање три разреда средње или њој равне школе, затим да је нежењено и да није млађе од 23 ни старије од 30 година приступању у службу.

в) Стручни занатски учитељи бирају се из редова квалификованих занатских мајстора, првенствено оних који су свршили вишу занатску школу. Кандидати поред поменуте школске спреме морају испуњавати и друге услове који се по закону траже (§§ 3 и 4 Ч. З.).

При једнаким условима приликом избора вaspitačkog особља првенство имају трезвењаци и соколци. Лица склона пићу и страсни пушачи неће се примати, а примљена ће се одмах уклонити.

Чл. 11. — За надзорнике и стручне занатске учитеље стечај расписује Саветодавни одбор или Управа завода где овога нема, а по претходном одобрењу Министарства правде. Избор кандидата врши Саветодавни одбор, односно Управа завода и изабраног кандидата предлаже Министарству правде ради постављања.

III Рачунање година за пензију

Чл. 12. — Чуварско особље казнених завода, судских затвора и завода за извршење мера безбедности, као и вaspitačko особље

завода за вaspitaњe и поправљање малолетника стиче право на личну пензију са 50% од плате кад службеник напуни десет ефективних година државне службе. За свако даље пола године припада службенику 1,125% тако да навршетком тридесете године добије за пензију потпун пензиски основ. Започето пола године рачуна се као цело.

Чл. 13. — Од положајног додатка припада вaspitačko-педагошком особљу на име пензије 50% кад службеник наврши петнаест година, 70% кад наврши двадесет пет година и 95% кад наврши тридесет година ефективне државне службе у установама обухваћеним овом Уредбом.

Чл. 14. — Који од службеника поменутих у чл. 12 ове Уредбе проведе у коме од горе побројаних завода двадесет и пет година непрекидне и беспрекорне службе и који за то време не буде кажњен ни једном казном која се бележи у службенички лист добија за личну пензију потпун пензиски основ кад наврши двадесет пет година службе.

Чл. 15. — По чл. 12, 13 и 14 ове Уредбе обрачунава се службеницима само време које ефективно проведу по установама обухваћеним овом Уредбом. За остало време службовања обрачунава се проценат за пензију по прописима који вреде за службу у којој је дотични службеник то време провео.

Чл. 16. — Изузетно од наређења у ставу III § 117 Закона о чиновницима време проведено на служби у горе поменутим установама рачуна се за пензију у целом износу без обзира да ли је службовање било са прекидом или без прекида. Али тим се правом могу користити само они службеници који су се после уважене оставке поново вратили у службу у коме од завода обухваћених овом Уредбом.

Чл. 17. — Службеник чуварске струке казнених и сличних завода кад наврши педесет пет година старости мора се одмах ставити у пензију или превести у другу струку.

IV Дисциплински прописи

Чл. 18. — Дисциплинску власт над чуварским особљем судских затвора врше: претседник окружног суда, претседник Апелационог суда и министар правде; дисциплинску власт над чуварским особљем казнених заводова и заводова за извршивање мера безбедности врше: Управник завода, начелник одељења за казнене заводе и министар правде; и најпосле, дисциплинску власт над васпитачким особљем завода за васпитање и поправљање малолетника врше: Управник завода, Надзорно-саветодавни одбор и министар правде.

Претседници окружних судова и управници заводова су првостепене дисциплинске власти, Надзорно-саветодавни одбори, претседници Апелационих судова и начелник одељења за казнене заводе су другостепене дисциплинске власти, и најпосле, Министар правде је врховна дисциплинска власт над поменутим службеницима казнених и сличних заводова.

Чл. 19. — Поред дисциплинских кривица предвиђених Законом о чиновницима, сматрају се као дисциплински преступи по овој Уредби:

- 1) неодважно вршење чуварске службе;
- 2) пропуштање службене дужности ма и за време од једнога сата;
- 3) и најмања непослушност према свима претпостављенима;
- 4) и најмање оштећење државне имовине па ма то било из обичне непажње;
- 5) неовлашћено ускраћење или одузимање хране од осуђеника или васпитаника;
- 6) злостављање осуђеника или васпитаника уколико то не би прелазило у теже дело за које се казни по Кривичном законику;
- 7) примање награде или поклона од осуђеника и васпитаника или од њихових рођака или других лица;
- 8) допуштење од стране службеника да чланови његове породице приме какву награду или поклон од осуђеника, васпитаника или њихових рођака;
- 9) свако трговање, односно размењивање robe и др. са осуђеницима и васпитаницима;
- 10) уношење у завод или изношење из завода забрањених ствари за рачун осуђеника, васпитаника као и помагање или омогућавање таквих радњи;
- 11) примање поклона од закупника исхране или њихових службеника без обзира да ли је из такве радње произишла штета или не за државну касу или за осуђенике и васпитанике;
- 12) свако договарање са осуђеницима и васпитаницима ради осуђења кривичне ис-

траге или ради помагања бегства осуђеника и васпитаника у колико не би прелазило у тешко дело за које се казни по Кривичном закону;

13) непријављивање откровене или сазнате завере осуђеника која се тиче побуне или бегства или прављења каквог другог нереда;

14) свако неодважно или неенергично држање према осуђенику који покуша да побегне;

15) уношење и употреба алкохолних пића у заводским просторијама;

16) пушење у присуству осуђеника и васпитника;

17) спавање на стражарском месту за време вршења чуварске службе.

Чл. 20. — Казне за мање неправилности (неуредности) чуварског и надзорничког особљаја су опомена и прекор, које ће изрицати службеников непосредни старешина (десетар, поднаредник, васпитач итд.) без службеникова права жалбе вишем старешини. Ове се казне изричу одмах и на лицу места где је грешка учињена, а ако то не би било могућно изрицаће се на рапорту. Ове се казне не уносе у службенички лист, иначе све друге морају се уносити.

Чл. 21. — Дисциплинске казне за чуварско особље су:

- 1) писмени укор на рапорту;
- 2) усмени укор у присуству свих другова који нису на служби;
- 3) прекоредна дневна служба;

4) прекоредна ноћна служба;

5) прекоредна ноћна служба без права на новчану награду;

6) обавеза на тежу или дужу службу која не сме бити краћа од 24 сата нити дужа од 8 дана;

7) затвор у касарни, уз редовно вршење службе, до месец дана;

8) затвор у самици, са вршењем службе или без ње, најдуже до десет дана;

9) новчана казна која у поједином случају не може бити већа од 20% службеникових целокупних личних принадлежности ни дужа од једне године;

10) стављање у пензију без умањења пензиских принадлежности, што може бити само у случају ако службеник има већ тридесет година ефективне службе која му се рачуна за пензију или 55 година живота;

11) стављање у пензију са умањењем целокупних личних принадлежности највише до 20% и најдуже до 10 година;

12) отпуштање из службе са губитком или без губитка права на личну пензију;

Казна из т. 8 може се изрећи заједно са казном из т. 9 која у том случају не може бити ни већа од 10% службеникових целокупних принадлежности ни дужа од шест месеци.

Чл. 22. — Казне предвиђене у претходном члану под т. 1 до 9 закључно изриче првостепена дисциплинска власт, а остale другостепена дисциплинска власт. Казне по т. 1 до 7 одмах су извршне.

Чл. 23. — Првостепена дисциплинска власт кад изрекне казну из § 21 под т. 8, односно 9, поднеће своју пресуду, пре извршења, другостепеној дисциплинској власти, која ће је или одобрити или изменити. При том она може изрећи и другу казну која спада у њену надлежност.

Другостепена дисциплинска власт подноси пре извршења, сваку своју пресуду о казнама предвиђеним у § 21 под т. 10 до 12 Министру правде који ће их одобрити или преиначити.

Подношење дисциплинских пресуда дисциплинској власти вишег степена мора се извршити најдаље у року од осам дана рачунајући од дана одлуке, а списима који се подносе мора се придружити и изјава кажњеног службеника коју је дао поводом изречне казне.

Чл. 24. — Сукобе о надлежности првостепених и другостепених власти решава Министар правде. Списе шаље она власт која одбија своју надлежност.

Чл. 25. — Дисциплински поступак је сумаран, без нарочитог формалног стављања под дисциплинску истрагу и без усменог претреса.

Предмети по којима се изричу казне предвиђене у чл. 21 под т. 1 до 7 закључно, бележе се са пресудом, у рапортну књигу. О предметима по којима се изриче која од осталих казни из поменутог прописа воде се записници, а пресуда се мора особено саставити и образложити.

Окривљени службеник мора се током извиђања записнички саслушати, а по изреченој пресуди, у случајевима казни под т. 7 до 12 мора се узети његова изјава о самој казни.

Чл. 26. — Казне предвиђене у чл. 21 под т. 1 до 7 закључно повлаче заустављање напредовања и у групама и у периодским повишицама за једну годину, а казне под т. 8 и 9 најмање за једну а најдуже за три године према дисциплинској одлуци.

Чл. 27. — Дисциплинске казне за васпитачко педагошко особље ове су:

- 1) усмена опомена;
- 2) писмена опомена;
- 3) усмени укор;
- 4) писмени укор;
- 5) стављање на расположење кажњеног службеника ономе Министарству које га је упутило на рад у дотични завод.

Казне под т. 2 до 5 бележе се у Службенички лист.

Чл. 28. — Казне из т. 1 до 3 које предвиђа претходни пропис изриче Управник завода, а оне из т. 4 и 5 Надзорно-саветодавни одбор, односно Управник где одбора нема.

Решења о изреченим казнама из т. 1 до 3 одмах су извршна, а решења о казнама из т. 4 и 5 тек онда када их оснажи Министар правде.

Чл. 29. — Пре изрицања ма које казне из чл. 27 ове Уредбе службеник ће се позвати да у одређеном времену које не сме бити краће од 24 сата дадне своје писмено изјашњење у виду реферата, а затим ће се на истом реферату донети одлука и окривљеноме саопштити на потпис.

Чл. 30. — Решења која подлеже расмотрењу Министра правде слађе се овоме на преглед и решење за пет дана од дана изречене казне.

Чл. 31. — Казна стављања на расположење не искључује даље дисциплинско прогоњење по Закону о чиновницима ако би надлежни Министар нашао да је дотични чиновник својим поступцима заслужио већу казну.

Чл. 32. — Дисциплинске казне за занатске учитеље ове су:

Ако се службеник води на раду као службеник Министарства трговине и индустрије за њега вреде прописи чл. 27—31 ове Уредбе. Ако је окривљеник стални службеник Министарства правде за њега вреде прописи §§ 184 и 189 Закона о чиновницима, с тим што ће казне из § 184 изрицати Управник завода, а казне из § 189 Надзорно-саветодавни одбор.

Одлуке о казнама из § 184 су одмах извршне, а одлуке о казнама из § 189 тек онда када их оснажи Министар правде коме се морају поднети на расмотрење и решење за осам

дана од дана изречене одлуке. Министар има право да изречену казну смањи или другом замени.

Чл. 33. — Дисциплинске казне за надзорничко васпитачко особље ове су:

- 1) усмена опомена;
- 2) писмени укор;
- 3) усмени укор пред целокупним васпитачким особљем;
- 4) премештање у други завод;
- 5) стављање у пензију;
- 6) отпуштање из службе ако окривљени нема право на пензију.

Казне из т. 2 до 6 бележе се у Службенички лист.

Чл. 34. — Казне из претходног прописа под т. 1 до 3 закључно изриче Управник завода и оне су одмах извршне, а казне под т. 4 до 6 Надзорно-саветодавни одбор и оне су извршне када их оснажи Министар правде.

Чл. 35. — За чиновнике и све друге службенике казнених и сличних завода вреде дисциплински прописи закона о чиновницима са овим изменама и допунама:

Чл. 36. — Казне из § 184 изриче Управник завода и оне су одмах извршне.

Казне из § 189 под т. 1 до 3 закључно изриче начелник Министарства правде одељења

за казнене заводе, и оне су извршне када их одобри Министар правде.

Казне из § 189 т. 4 и 5 изричу надлежни дисциплински судови.

V Завршно наређење

Чл. 37. — Кад ова Уредба ступи на снагу Управници завода, односно старешине судских затвора, извршиће превођење чинова по досадашњем стању био већи но што се предвиђа овом Уредбом, ти ће часници и надаље задржати своја звања пошто се саобразе новим називима, али ће вршити службу као обични чувари. Досадашњи чинови превешће се у нова звања према броју чувара којима је дотични часник раније командовао.

Чл. 38. — Ова Уредба ступа у живот и добија обавезну снагу од дана обнародовања у „Службеним новинама.“ Тада престају важити сви законски прописи који би били противни прописима ове Уредбе.

Службене новине Бр. 132. — XL од 15. јуна, 1931. год.

УРЕДБА

I Бр. 17286.-О. од 8. јуна, 1831. год.,

о распореду звања званичника и служитеља ресора Министарства трговине и индустрије

На основу тач. б § 45 Закона о чиновницима, прописује се Уредба о распореду звања званичника и служитеља ресора Министарства трговине и индустрије:

§ 1. — Званичничка звања распоређују се:
I, II и III трупа у свим струкама
 Званичник (канцеларијски)
 Дактилограф.

Код Државног завода за унапређење индустрије и занатства и средњег техничких школа:

Лаборант.

Код школског брода:

Морнар.
 Ложач.

Код Државне хијотекарне банке:
 Инкасант
 Бројач купона